

Ammatillisen koulutuksen tilannekatsaus

Kaupunginhallitus 06.03.2023 § 39
120/12.00.02/2023

Esittelijä: Kaupunginjohtaja Tuija Telén
Valmistelija: Elinvoimapäällikkö Satu Nikkilä

Karkkilan kaupungin 2022-2025 voimassa olevassa strategiassa yhtenä tavoitteena on kasvun ja elinvoiman edistäminen, johon alueemme yritysten osaavan työvoiman saanti kiinteästi sisältyy.

Osaavan työvoiman saatavuuden takaaminen on myös elinkeino-ohjelman tärkeimpiä toimenpiteitä. Tämän avulla yritysten menestymistä mahdollistava toimintaympäristö pyritään Karkkilassa turvaamaan. Osaavan työvoiman saatavuuden edistämiseksi Karkkilan kaupunki toteuttaa elinkeino-ohjelman toimenpiteitä muun muassa kehittämällä ammatilliseen koulutukseen uusia ratkaisumalleja.

Edellisellä valtuustokaudella, elokuussa 2020, käynnistyi Kone – ja tuotantotekniikan perustutkinnon koulutus Karkkilan pilottimallilla. Koulutusyhteistyöstä sovittiin Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän (Forssan ammatti-instituutti) ja kuuden karkkilalaisen metalliyrityksen kanssa. Koulutusmalli esiteltiin kaupunginhallituksessa 22.6.2020. Koulutus päättyy tämän vuoden keväällä, jonka jälkeen arvioidaan pilotoinnin hyödyt ja haitat sekä kehittämiskohteet mahdollisen jatkon osalta. Koulutuksen aikana esiin nousseita haasteita olivat YTO-aineiden suorittaminen Karkkilan lukiossa sekä opiskelijoiden opintojen keskeyttämiset.

Kaupunginhallituksen kokouksessa 18.10.2021 § käsiteltiin Karkkilassa toteutettavan Sosiaali- ja terveystalon perustutkinnon pilottimallin suunnitelma. Koulutusmalli noudatti vuotta aiemmin aloitettua Kone- ja tuotantotekniikan koulutuksen pilotointia. Myös tämä koulutus oli tarkoitus toteuttaa yrityslähtöisesti. Valtaosa opetuksesta tapahtuisi Karkkilassa ja paikallisissa hoiva- ja terveystalon yrityksissä.

Kyseinen koulutussuunnitelma ei ole vielä toteutunut. Toteutumisen suurimpana haasteena oli koronapandemia, joka vaikeutti koulutuksen markkinointia koulun vanhempainilloissa ja yritysten tutustumiskäynneillä. Myös TET-harjoitteluja ei pystytty työpaikoilla korona-aikana järjestämään. Sosiaali- ja terveystalon heikentynyt houkuttelevuus on vähentänyt alalle hakeutuvien opiskelijoiden määriä. Vuonna 2022 Sosiaali- ja terveystalon perustutkinnon Luksiassa järjestettävään koulutukseen haki yhteisvalinnan kautta 5 karkkilalaista. Tämä on oppilaitokselle liian pieni määrä Karkkilassa järjestettävään koulutuksen toteuttamiseksi. Yritysten tarjoamia työssäoppimispaikkoja koulutukseen saatiin riittävästi.

Alkusyksystä 2022 Luksian, Karkkilan kaupungin ja karkkilalaisten hoiva- ja terveydenhoitoalan yritysten kanssa aloitettiin uudelleen keskustelu koulutuksen käynnistämisestä Karkkilassa syksyllä 2023.

Tarkoituksena oli edetä vuoden 2021 suunnitelman mukaisesti. Loppusyksystä 2022 Karkkilan kaupunki sai Luksian ehdotuksen koulutuksen sisällöstä ja toteutuksesta. Suunnitelma poikkesi vuoden 2021

suunnitelmasta niin, ettei Karkkilassa olisi järjestetty lainkaan lähiopetusta, vaan opetus olisi tapahtunut Luksian omissa toimipisteissä. Koulutus toteutettaisiin normaalina Luksian opetuksena. Yrityksissä työssäoppimispaikkoja oli edelleen hyvin tarjolla.

Loppuvuodesta 2022 lähtien Karkkilan kaupunki on käynyt keskusteluja myös muiden toisen asteen ammatillisten oppilaitosten kanssa, jotka ovat kiinnostuneita tarjoamaan Karkkilassa järjestettävää koulutusta.

Keskustelujen tavoitteena on saada Karkkilaan eri kohderyhmille sopivia koulutuksia. Ajankohtaisin ja nopeasti toteutettava koulutusmalli on Hyrian kanssa aikuisille suunnattu, työvoimakoulutuksena järjestettävä Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon koulutus. Koulutus voisi käynnistyä jo syksyllä 2023. Nuorten, toisen asteen opiskelijoiden yhteishaussa olevien koulutusten pilotoinnit ovat keskusteluissa myös mukana, nämä voisivat toteutua aikaisintaan ensi vuoden syksyllä.

Työvoimakoulutuksena järjestettävä koulutusmalli tarjoaa aikuisille työttömille tai työttömyysuhan alaisille henkilöille mahdollisuuden kouluttautua joko hoiva-avustajaksi tai lähihoitajaksi.

Karkkilassa työttömien työnhakijoiden koulutustaso on melko alhainen, noin 35%:lla ei ole peruskoulun jälkeistä tutkintoa. Matala koulutustaso jakautuu tasaisesti eri ikäryhmien 15-24 v., 25-49 v. ja yli 50 v. kesken. Karkkilan kaupungin työttömyysaste tammikuussa 2023 oli 10,2 %.

Tähän tietoon perustuen on hyvä, että työllistymisen ja osaamisen kehittämisen työkalupakissa on mahdollista tarjota eritasoisia, -mittaisia ja -sisältöisiä koulutuksia hyvinkin joustavalla aikataululla yhteistyössä useidenkin eri koulutusten järjestäjien kanssa.

Taloudelliset vaikutukset

Kustannusarvio Karkkilan kaupungin kuluista opetuksen järjestämiseksi Karkkilassa ajalla 1.9.-31.12.2023 on arviolta 7.000 € sisältäen vuokran, siivouksen sekä mahdolliset materiaalihankinnat. Kustannukset sisältyvät vuoden 2023 elinvoiman palvelualueen talousarvioon.

Ehdotus: Kaupunginjohtaja Tuija Telén
Kaupunginhallitus päättää
1) merkitä tiedoksi ammatillisen koulutuksen tilannekatsauksen ja
2) hyväksyä koulutusyhteistyön eriateisen koulutuksen suunnittelun ja toteuttamisen tarpeen mukaan useiden eri oppilaitosten kanssa sisältäen eritasoisia, -mittaisia ja -sisältöisiä koulutuksia.

Päätös: Keskustelun kuluessa Paula Salapuro teki Seppo Meren kannattamana seuraavan muutosehdotuksen kohtaan 2:
2) hyväksyä koulutusyhteistyön pääosin Karkkilassa toteuttavan eriateisen koulutuksen suunnittelun ja toteuttamisen tarpeen mukaan talousarvion puitteissa useiden eri oppilaitosten kanssa sisältäen eritasoisia, -mittaisia ja -sisältöisiä koulutuksia. Muutosehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus päätti

1) merkitä tiedoksi ammatillisen koulutuksen tilannekatsauksen ja
2) hyväksyä koulutusyhteistyön pääosin Karkkilassa toteuttavan eriateisen koulutuksen suunnittelun ja toteuttamisen tarpeen mukaan talousarvion puitteissa useiden eri oppilaitosten kanssa sisältäen

eritasoisia, -mittaisia ja -sisältöisiä koulutuksia.

Merkittiin, että elinvoimapäällikkö Satu Nikkilä oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana klo 18.12 - 19.00.

Merkittiin, että kokouksessa pidettiin neuvottelutauko klo 19.00 - 19.15.